

Обласна універсальна наукова бібліотека

***Професійне досьє
бібліотекаря***

Інформаційно-методичний
бюлетень № 2 (13)

Тернопіль – 2005

Вітаємо з ювілеєм

Тракало Ольгу Йосипівну

директора Заліщицької централізованої
бібліотечної системи,
заслуженого працівника культури України

Бажаємо подальшої плідної праці, творчого вдосконалення, залишатися джерелом високої духовності та професіоналізму.

Нехай Ваш щоденний труд збагачує інформацією та знаннями нові покоління вдячних читачів.

Зичимо доброго здоров'я, натхнення, добра, благополуччя, всіляких гараздів та всього найкращого в житті.

За дорученням колективу
директор Тернопільської ОУНБ

В.І.Вітенко

УКРАЇНА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ

м. Тернопіль, бульвар Шевченка, 6, тел. 22-31-80, 25-48-54

18.04.2005 № 06 232

Директорам закладів культури
обласного підпорядкування

Начальникам відділів культури райдержадміністрацій та
Управління культури і мистецтв Тернопільської міської
ради

Управління культури обласної державної адміністрації повідомляє,
що наказом Міністерства культури і мистецтв України від 04.04.2005 року
№ 194, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 11.04.2005 року за №
377/10657, "Про визнання таким, що втратив чинність, наказу
Міністерства культури України від 08.07.1993 року № 145-к", визнано
таким, що втратив чинність наказ Міністерства культури України від

08.07.1993 року № 145 – к “Про затвердження Положення про порядок проведення атестації працівників органів управління, закладів, підприємств та організацій Міністерства культури України”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25.10.1993 року за № 158.

Начальник Управління культури
облдержадміністрації

В.Й. Бачинський

УКРАЇНА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ

м. Тернопіль, бульвар Шевченка, 6, тел. 22-31-80, 25-48-54

від 05.08.2005р.

№89

**Про організацію та порядок обміну,
перерозподілу і розповсюдження документів
серед бібліотек України через систему
обмінних фондів**

Відповідно до Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про бібліотеки і бібліотечну справу” від 16 березня 2000 року № 1561 – III (1561-14) та наказу Міністерства культури і мистецтв України № 152 від 23 березня 2005 року “Про затвердження Інструкції про організацію та порядок обміну, перерозподілу і розповсюдження документів серед бібліотек України через систему обмінних фондів”

НАКАЗУЮ:

1. Роботу бібліотечних закладів області з обміну, перерозподілу та розповсюдження документів через систему обмінних фондів бібліотек проводити згідно з Інструкцією (додається).
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства культури і мистецтв України від 18 липня 1996 року № 385 (Z 0462) “Про затвердження Інструкції про організацію передачі та обміну документами між бібліотеками України”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 серпня 1996 року за № 462/1487.
3. Директорам обласних бібліотек, начальникам відділів культури райдержадміністрацій, начальнику Управління культури Тернопільської міської ради, директорам централізованих бібліотечних систем забезпечити проведення діяльності з обміну, перерозподілу та розповсюдження документів через систему обмінних фондів відповідно до вимог даної Інструкції.
4. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника начальника Управління культури Франківа М.О.

Начальник Управління культури
облдержадміністрації

В.Й.Бачинський

ІНСТРУКЦІЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПОРЯДОК ОБМІНУ, ПЕРЕРОЗПОДІЛУ І
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ СЕРЕД БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ
СИСТЕМУ
ОБМІННИХ ФОНДІВ

Затверджено наказом Міністерства культури і мистецтв України 23.03.2005 р. № 152.

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30.03.2005 р. за № 347/10627

1. Загальні положення

1.1. Дана Інструкція розроблена відповідно до Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу" від 16 березня 2000 року № 21561-111.

1.2. Інструкція є основним документом, який визначає порядок обміну, перерозподілу і розповсюдження документів через систему обмінних фондів бібліотек України і поширюється на мережу бібліотек усіх форм власності та підпорядкування.

1.3. Контроль за дотриманням вимог цієї Інструкції в бібліотеках України здійснюють керівники цих бібліотек або керівники установ, у підпорядкуванні яких перебувають бібліотеки.

1.4. На підставі даної Інструкції бібліотека відповідно до її статуту (положення) може розробити внутрішню інструкцію, враховуючи при цьому цільове призначення, спеціалізацію бібліотечних фондів. Внутрішня інструкція не повинна суперечити основним вимогам даної Інструкції.

2. Організація обміну, перерозподілу і розповсюдження документів між бібліотеками

2.1. Документи, що не входять до Державного реєстру національного культурного надбання України, можуть бути передані безкоштовно з фондів одних бібліотек іншим або реалізовані.

2.2. Бібліотеки в порядку, передбаченому їх статутами (положеннями), мають право самостійно вилучати та реалізовувати документи із своїх фондів відповідно до нормативно-правових актів.

2.3. Для організації обміну, перерозподілу та розповсюдження документів при бібліотеках створюються спеціальні обмінні фонди.

3. Обмінні фонди бібліотек України

3.1. Обмінні фонди - це фонди бібліотек, які використовуються для обміну, перерозподілу, безкоштовної передачі та реалізації документів.

3.2. Обмінний фонд відокремлений від основного фонду, на баланс бібліотеки-фондоутримувача не береться та не використовується для обслуговування читачів.

3.3. Організація роботи з обмінним фондом здійснюється відповідним структурним підрозділом бібліотеки - відділом, сектором, групою.

Залежно від обсягу обмінного фонду, щорічних операцій з обміну та перерозподілу документів та відповідно до існуючих норм на основні процеси бібліотечної роботи визначаються структура і штати даного підрозділу.

3.4. Відповідальність за організацію роботи з обмінним фондом покладається на керівника даного структурного підрозділу бібліотеки та закріплюється посадовою інструкцією.

3.5. Структурні підрозділи, що організують роботу з обмінним фондом, створюються при національних, державних, республіканських (Автономної Республіки Крим), обласних, міських, районних центральних бібліотеках централізованих бібліотечних систем, спеціальних (академії наук, науково-дослідних інститутів, навчальних закладів, підприємств, установ, організацій) бібліотеках і у своїй сукупності утворюють систему обмінних фондів бібліотек України.

4. Завдання та функції системи обмінних фондів бібліотек України

4.1. Основними завданнями системи обмінних фондів бібліотек України є:

сприяння раціональному використанню бібліотечних ресурсів держави;

сприяння формуванню, доукомплектуванню та поліпшенню якісного складу діючих фондів бібліотек країни;

участь у міжнародному співробітництві у сфері зміцнення культурних зв'язків з українцями, що проживають за межами держави.

4.2. Для вирішення зазначених завдань структурні підрозділи обмінних фондів виконують такі функції:

інформують бібліотеки про документи, що є в обмінних фондах; здійснюють обмін документами з іншими бібліотеками; перерозподіляють документи між бібліотеками; доукомплектовують діючі фонди бібліотек;

взаємодіють у рамках державних і регіональних програм розповсюдження документів серед бібліотек;

надають допомогу у формуванні фондів української книги українцям, що проживають за межами держави;

реалізують документи, не замовлені бібліотеками.

5. Організація роботи з обмінним фондом

5.1. Організація роботи з обмінним фондом, його формування, облік, зберігання, вилучення і реалізація документів здійснюються згідно з діючими інструкціями.

5.2. Обмінний фонд формується з:

дублетних, непрофільних і мало використовуваних документів, вилучених з основного фонду бібліотеки-фондоутримувача, та документів, отриманих з інших бібліотек, де не створюється обмінний фонд;

видань самої бібліотеки (установи), призначених для обміну;

документів, отриманих при ліквідації бібліотек;

документів, отриманих у дарунок від приватних осіб, установ, організацій, зокрема й тих, що надходять в Україну із-за кордону;

спеціально закуплених або одержаних іншим шляхом документів для обміну.

5.3. Облік документів обмінного фонду

5.3.1. Основним документом обліку обмінного фонду є книга сумарного обліку обмінного фонду, яка складається з трьох частин (додаток 1):

у частині 1 обліковуються сумарно документи, що надійшли до обмінного фонду за відповідними супровідними документами;

у частині 2 обліковуються сумарно документи, що вибули з обмінного фонду за відповідними актами;

у частині 3 відображається рух обмінного фонду.

5.3.2. Супровідні документи на видання, що надійшли до обмінного фонду, та акти на документи, що вибули, зберігаються в даному структурному підрозділі бібліотеки постійно. Інвентарна книга обмінного фонду не ведеться.

5.3.3. У залежності від завдань, покладених на структурний підрозділ, що організовує роботу обмінного фонду, та об'єму фонду і кількості обмінних операцій, на обмінний фонд або його окремі частини може заводитись облікова картотека (алфавітний каталог), де робляться відмітки про рух фондів та яка систематично поновлюється. ■*

5.4. Розстановка документів обмінного фонду

Документи, що надходять до обмінного фонду, розставляються за видами видань. Розстановка книг, брошур - систематично-алфавітна;

періодичних видань та видань, що продовжуються,- алфавітно-хронологічна; документів іноземними мовами - мовно-алфавітна.

5.5. Приймання документів до обмінного фонду

5.5.1. До обмінного фонду приймаються документи всіх видів, з усіх галузей знань, такі, що не втратили наукового, виробничого, історико-культурного значення та є фізично придатними для подальшого використання.

5.5.2. Документи, отримані бібліотекою-фондоутримувачем від інших бібліотек, організацій та приватних осіб, приймаються до обмінного фонду після попереднього перегляду і відбору необхідних видань до основного фонду бібліотеки.

5.5.3. Приймання видань до обмінного фонду здійснюється за супровідними документами (акт і список, накладна, квитанція тощо).

У разі їх відсутності необхідні документи складаються самою бібліотекою.

5.6. Передача документів з обмінного фонду

5.6.1. Розповсюдження документів з обмінного фонду здійснюється шляхом:

обміну документами між бібліотеками та органами науково-технічної інформації, іншими установами України;

безкоштовної передачі документів бібліотекам, засновникам бібліотек;

безкоштовної передачі документів центрам української культури в Україні та інших державах;

обміну документами з вітчизняними та міжнародними благодійними організаціями;

передачі літератури з благодійною метою громадським організаціям та установам;

реалізації (продажу) документів бібліотекам і населенню.

5.6.2. Відбір та передача документів з обмінного фонду здійснюється на основі офіційного листа бібліотеки-замовника, з урахуванням профілю та потреб даної бібліотеки, і письмового дозволу директора бібліотеки, яка передає документи, або керівника установи, підприємства чи організації, у підпорядкуванні яких перебувають бібліотеки.

5.6.3. Відбір документів з обмінних фондів бібліотек для безкоштовної передачі їх іншим бібліотекам здійснюється безпосередньо працівниками цих бібліотек або працівниками бібліотеки-фондоутримувача згідно із замовленнями за інформаційними бібліографічними списками, картотеками, зведеними бібліографічними каталогами (базами даних) чи окремими заявками.

5.6.4. На документи, що передаються з обмінних фондів бібліотек, складається акт (додаток 2) у двох примірниках, до якого додається список переданих документів у алфавітному порядку.

Акти затверджуються керівником бібліотеки або установи, підприємства чи організації, у підпорядкуванні яких перебуває бібліотека-фондоутримувач.

5.6.5. Документи передаються представникові бібліотеки-одержувача на підставі офіційного доручення на їхнє отримання. Номер та дата видачі доручення вказуються в акті.

5.6.6. Один примірник акта й списку передається бібліотеці-одержувачу і є приймальним документом; другий - разом із дорученням і списком залишається у справах бібліотеки, що передала документи, і зберігається постійно.

У разі відправлення документів поштою чи будь-яким видом транспорту документом, що підтверджує передачу, додатково до акта є поштова квитанція, реєстр, накладна.

5.6.7. Документи, отримані з обмінного фонду безоплатно, приймаються до бібліотеки комісією, створеною наказом керівника бібліотеки або підприємства, установи чи організації, у складі якої перебуває бібліотека. До зазначеної комісії входить працівник бухгалтерії. Комісія оцінює документи, передані без ціни, і складає акт, у якому зазначаються найменування, кількість і вартість отриманих документів згідно з пунктом 1.24 інструкції з обліку необоротних активів бюджетних установ, затвердженої наказом Державного казначейства України від 17.07.2000 № 64 (зі змінами) та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 31 липня 2000 року за № 459/4680.

5.7. Реалізація документів з обмінних фондів

5.7.1. Документи з обмінних фондів, які не було передано до основних фондів бібліотеки, не було відібрано або замовлено за інформаційними списками іншими бібліотеками, можуть бути реалізовані згідно з чинним законодавством.

5.7.2. Бібліотеки, що безкоштовно надають основні бібліотечні послуги, у порядку, передбаченому законом, звільняються від оподаткування доходів, отриманих від надання платних послуг, зокрема від продажу організаціям і громадянам невикористаної літератури з обмінних фондів бібліотек.

5.8. Організація інформування про документи обмінних фондів

Для інформування користувачів про наявні в обмінних фондах документи бібліотеки використовують:

інформаційні бібліографічні списки, картотеки;

зведені бібліографічні каталоги (бази даних) документів, які створюються національними, державними, центральними бібліотеками централізованих бібліотечних систем на основі відомостей, одержаних від бібліотек своїх регіонів.

5.9. Поліпшення якісного складу обмінних фондів

5.9.1. Термін зберігання документів у обмінному фонді обмежується певними хронологічними рамками, що визначаються самою бібліотекою.

5.9.2. Обмінний фонд систематично переглядають і звільняють його від застарілих за змістом, ветхих та зіпсованих документів відповідно до законодавства.

5.9.3. Вилучення та списання з обмінного фонду документів здійснюється під контролем комісії, призначеної директором бібліотеки або керівником установи, підприємства чи організації, у підпорядкуванні яких перебуває бібліотека-фондоутримувач.

5.9.4. На вилучені з обмінного фонду документи складається акт, який затверджується керівником бібліотеки або установи, підприємства чи організації, у підпорядкуванні яких перебуває бібліотека-фондоутримувач. Списані документи передаються до пунктів вторинної сировини.

6. Організація роботи з резервним фондом

6.1. У складі обмінного фонду може бути організований резервний фонд, який формується з документів, що надходять до обмінного фонду.

6.2. Резервний фонд використовується для заміни в основному фонді бібліотеки втрачених або зношених документів.

6.3. Організація та облік цього фонду здійснюється на вимогу, встановлену для обмінного фонду.

6.4. На резервний фонд ведеться алфавітна картотека.

7. Координація роботи бібліотек з обміну та розповсюдження документів

7.1. Роботу із взаємодії бібліотек з обміну та розповсюдження документів очолюють методичні та координаційні центри, якими є центральні бібліотеки відповідних територій, а саме:

на загальнодержавному рівні - національні та державні бібліотеки;

в Автономній Республіці Крим - Республіканська універсальна наукова бібліотека імені І. Франка;

на обласному рівні - обласні універсальні наукові бібліотеки;

на міському рівні - міські публічні бібліотеки або центральні бібліотеки міської централізованої бібліотечної системи;

на районному рівні - районні бібліотеки або центральні бібліотеки районної централізованої бібліотечної системи.

7.2. Головним методичним та координаційним центром з питань обміну та розповсюдження документів в Україні є Національна парламентська бібліотека України.

7.3. Методичний та координаційний центр організовує перерозподіл документів у межах свого регіону, аналізує стан діяльності обмінних фондів та надає методичну і практичну допомогу бібліотекам.

7.4. Бібліотеки щорічно звітують про роботу обмінного фонду перед своїм методичним та координаційним центром.

Проект

ЗРОБИМО БІБЛІОТЕКУ СИМВОЛОМ ДЕМОКРАТІЇ Стратегія діяльності Української бібліотечної асоціації до 2010 року

5 червня 2005 року відбулося засідання Президії Української бібліотечної асоціації, на якому розглядався наведений нижче проект Стратегії діяльності УБА до 2010 року "Зробимо бібліотеку символом демократії". Проект був розроблений В.С.Пашковою, І.О.Шевченко, В.М.Кочетковим. При підготовці документа було враховано пропозиції В.К.Скнарь та В.В.Загуменної.

Українська бібліотечна асоціація (УБА) є незалежною всеукраїнською громадською організацією, яка об'єднує на добровільних засадах колективних та індивідуальних членів, які професійно пов'язані з бібліотечною справою або зацікавлені у її розвитку.

Враховуючи 10-річний досвід діяльності, УБА здатна відігравати консолідуючу та організуючу роль у бібліотечно-інформаційній сфері. Через це до 2010 року УБА проголошує стратегію своєї діяльності: "Зробимо бібліотеку символом демократії" та зобов'язується сприяти удосконаленню організації й управління бібліотечною справою та розвитку бібліотечної професії.

УБА повинна стати лідером у:

- боротьбі за забезпечення прав громадян на доступ до всього обсягу накопичених знань та інформації, свободу слова, відкрите інформаційне суспільство та суспільство, що базується на знаннях;
- формуванні усвідомлення суспільством ролі бібліотеки як чинника демократії, громадянського суспільства, центру інформації, культури, безперервної освіти, інформаційної та технологічної грамотності;
- розвитку бібліотечної професії.

УБА підтверджує, що **основними цінностями, які вона сповідує**, є:

- інтелектуальна свобода та відданість ідеалам демократії;
- орієнтація на користувача ("читачецентризм");
- прагнення до навчання, професійного вдосконалення, сприяння освіти та просвіті нації;
- співпраця.

Місія УБА - забезпечувати лідерство для розвитку, лобювання та удосконалення бібліотечно-інформаційного обслуговування і бібліотечної професії для забезпечення просвіти та вільного доступу до інформації усіх громадян.

УБА ставить за мету довести суспільству цінність бібліотек і бібліотекарів:

- у справі надання людям доступу до зафіксованого у різних формах і на різних носіях людського знання;
 - для забезпечення права громадян на вільне та відкрите інформаційне суспільство.

УБА бере на себе зобов'язання щодо суспільства, професії та своїх членів.

Щодо суспільства, Асоціація зобов'язується сприяти розвитку демократії, інтелектуальної свободи; забезпечувати конфіденційність, розмаїття, доступність освіти та навчання протягом життя, інформаційну та технологічну грамотність, збереження культурного та інтелектуального надбання.

Щодо професії, Асоціація бере на себе відповідальність за розвиток освіти та підвищення фахового рівня, покращання бібліотечного обслуговування, залучення до професії.

Щодо членів, Асоціація зобов'язується надавати послуги своїм членам (конференції, публікації, лобювання інтересів громадян і професії); забезпечувати демократичну участь членів у діяльності асоціації на всіх рівнях; здійснювати інформування про свою діяльність («прозорість»).

Головні пріоритети діяльності УБА у 2005-2010 рр.:

- підвищення ролі бібліотек як важливих чинників створення єдиного інформаційного і культурного простору, прискорюючи їхній розвиток як центрів доступу до світових інформаційних ресурсів;
- підтримка економічних і соціальних гарантій для професійної самореалізації бібліотечних працівників, підвищення їхнього соціального статусу;
- громадський контроль у бібліотечно-інформаційній сфері.

Для реалізації своєї місії до 2010 року УБА організує свою діяльність за наступними напрямками:

Перший напрям - "Українські бібліотеки - назустріч людям".

Мета діяльності УБА у цьому напрямі - створення бібліотеками умов для реалізації людьми своїх громадянських прав і свобод, задоволення економічних та гуманітарних інтересів. Українські бібліотеки повинні стати осередками інтелекту, культури, національної пам'яті та пов'язувати свою діяльність із життям, потребами і цінностями народу України. Бібліотеки повинні сприяти соціальному залученню, ліквідації інформаційної та електронної нерівності, розвивати послуги для людей із особливими потребами.

Завдання:

- домагатися надання рівноправного та вільного доступу до бібліотечних послуг;
- сприяти підвищенню якості надання та розширенню номенклатури інформаційно-бібліотечних послуг;
- довести до кожного бібліотекаря вимогу поставити читача в центр «бібліотечного світу»;
- сприяти професіоналізації бібліотекарів з питань соціального залучення, ліквідації інформаційної та технологічної нерівності;
- привернути увагу до потреб бібліотечно-інформаційного обслуговування людей з особливими потребами, знайти партнерів для кращого задоволення їхніх бібліотечно-інформаційних потреб.

Другий напрям - "Бібліотекарі України сповідують демократичні цінності та стандарти".

УБА має розгорнути системну діяльність з дотримання бібліотечно-інформаційними працівниками етичних норм бібліотечної професії, проголошених у Кодексі етики бібліотекаря і спрямованих на повагу людської гідності та реалізацію прав особи на отримання інформації. Дотримання принципів інтелектуальної й інформаційної свободи, протистояння спробам чинити цензуру наданню доступу до інформації, читанню, формуванню фондів, обертанню прав користувачів на таємницю інформації та забезпечення конфіденційності бібліотечно-інформаційного обслуговування має стати нормою професійної поведінки українського бібліотекаря. Кожен із членів УБА несе моральну відповідальність за оперативність, повноту й об'єктивність інформації, що надається в процесі бібліотечно-інформаційного обслуговування, зберігає та поповнює духовні цінності народу України, сприяє розвитку національної культури, забезпечує рівні можливості доступу до інформації.

Завдання:

- підтримувати політичний нейтралітет бібліотек та, водночас, права бібліотекарів на вільний вибір політичної позиції та волевиявлення;
- запроваджувати стандарти світового бібліотечно-інформаційного обслуговування громадян, що побудовані на засадах інтелектуальної свободи, доступності, включеності, якості, національної та релігійної рівності;
- задовольняти професійні інтереси членів УБА, в тому числі на підставі поширення міжнародних зв'язків.

Третій напрям - «УБА сприяє організації та управлінню галуззю і розвитку бібліотечної професії».

Важливо забезпечити можливість кожного члена УБА брати участь у розробці інформаційно-бібліотечної політики, створенні відповідної законодавчої бази, а також впливати на їхню реалізацію. Для розвитку бібліотечної професії УБА повинна визначити свою роль у розробці теорії, організації практичної діяльності, розвитку деонтології та забезпечити безперервну бібліотечно-інформаційну освіту.

Завдання:

- формувати в суспільстві усвідомлення значення бібліотеки як осередку культури, освіти, інформації, привернення уваги суспільства до її проблем;
- ініціювати громадське обговорення актуальних проблем бібліотечної справи та забезпечення інформування громадськості з проблем галузі та шляхів їх вирішення;
- брати участь у проведенні незалежної експертизи планів і програм розвитку бібліотечної справи в країні:
 - здійснювати громадський контроль за станом бібліотечної справи, бібліографічної та інформаційної діяльності;
 - координувати науково-дослідну роботу в галузі бібліотечної справи, бібліографії й інформатики;
 - розвивати деонтологію (етику) бібліотечної професії;
 - сприяти професійному і соціальному розвитку працівників галузі, удосконаленню системи їхньої безперервної освіти;
 - впливати на розвиток професійних комунікацій;
- сприяти обміну досвідом і підвищенню професійного рівня шляхом підготовки навчальних програм, організації курсів, стажувань тощо

Четвертий напрям - "Бібліотекарі України входять у світове інформаційне співтовариство".

Мета УБА - створити сприятливі умови та відповідне інформаційно-освітнє середовище для входження бібліотекарів України у світове інформаційне співтовариство. Таке середовище створюється шляхом організації вивчення іноземних мов, участі у міжнародних проектах, реалізації міжнародної співпраці та програм візитів і обмінів, придбання та перекладу іноземних професійних видань, проведення наукових заходів і професійних зустрічей, укладання угод про партнерство із закордонними колегами. Необхідно вивчити можливості вступу УБА до міжнародних професійних організацій, представлення інтересів українських бібліотекарів у міжнародних асоціаціях, консорціумах тощо.

Завдання:

- спрямовувати розвиток бібліотечно-інформаційної сфери у відповідності до європейських програм і концепцій;
 - запроваджувати міжнародні стандарти бібліотечно-інформаційної діяльності;
 - приймати участь у розробці пріоритетних напрямків підготовки підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів відповідно до міжнародної практики.

П'ятий напрям - "Будуємо міцні партнерства".

Для реалізації своєї місії УБА розвиватиме партнерські стосунки із владою, громадянським суспільством, спорідненими установами (архівами, музеями, навчальними закладами тощо), іншими професійними об'єднаннями, фондами і благодійними організаціями. Громадські рухи, спільноти, групи, спілки залучатимуться для вирішення актуальних проблем розвитку бібліотечно-інформаційного забезпечення. Опікунські ради, волонтерські корпуси, спонсори та меценати мають відчувати свою корисність і спроможність надати допомогу бібліотеці, а значить і суспільству в цілому. На основі поєднання бібліотечних і громадських ініціатив УБА створюватиме умови для діяльності друзів бібліотек.

Завдання:

- консолідувати інтелектуальні, організаційні й економічні можливості бібліотек різних систем і відомств, а також органів інформації для спільного вирішення професійних завдань;
- розвивати програми стратегічних партнерств на міжнародному, національному, регіональному і місцевому рівнях;
- стверджувати імідж УБА як надійного партнера, що адекватно представляє галузь, розуміє шляхи її розвитку, забезпечує інтереси своїх членів і суспільства загалом;
- співпрацювати з Міністерством культури і туризму України, Міністерством освіти та науки України шляхом укладання угод про партнерство;
- підтримувати ініціативи органів влади, громадських рухів, установ, організацій та громадян, спрямованих на розширення доступу до інформації, розвиток науки, культури, освіти та бібліотечної справи.

Шостий напрям - "Соціальний захист бібліотекарів".

УБА спрямовуватиме свою діяльність на лобювання інтересів працівників бібліотек у процесі прийняття законів та інших нормативних актів, щоб їхній зміст передбачав умови соціального захисту працівників галузі, зосереджувався на поліпшенні умов праці та побуту, встановленні належної оплати їхньої праці та пенсійного забезпечення.

Завдання:

- домагатися соціального і правового захисту працівників галузі;
- сприяти поліпшенню умов їхньої праці;
- домагатися встановлення відповідної оплати праці та пенсійного забезпечення;
- зміцнювати професійну солідарність.

Сьомий напрям - «Розширюємо членство».

УБА забезпечуватиме залучення нових членів, розвиток кола і підвищення якості послуг своїм членам через організацію конференцій, розширення видавничої діяльності, лобювання інтересів громадян і професії. Особлива увага приділятиметься залученню молодих бібліотекарів і тих, хто опікується розвитком бібліотек і забезпеченням доступу до інформації. Важливо забезпечити демократичну участь членів у діяльності асоціації, прозорість діяльності керівних органів УБА в центрі та на місцях.

Завдання:

- активізувати роботу предметних і галузевих секцій, підтримувати використання ними різних форм професійного спілкування та засобів впливу для вирішення конкретних проблем;
- сприяти розвитку регіональних осередків УБА, надання їм практичної допомоги у розбудові їхньої діяльності;
- розширювати послуги членам асоціації;
- зберігати існуючі в УБА традиції, пов'язані із організацією та проведенням професійних конкурсів, діяльністю експертних комісій, нагородженням почесними відзнаками тощо.

Восьмий напрям - "Фінансування діяльності УБА".

УБА буде сприяти забезпеченню усіх напрямів діяльності фінансуванням із різних джерел та підтримуватиме ініціативи членів УБА, спрямовані на пошук джерел фінансування.

Завдання:

- здійснювати проектну діяльність для отримання грантів від міжнародних, національних і регіональних фондів і програм;
- запровадити гнучку систему сплати членських внесків та прозорість їхнього використання;
- сприяти залученню фінансування від місцевих органів влади, спонсорів, меценатів;
- розвивати власну ініціативну господарську діяльність.

Практичні кроки реалізації стратегії діяльності УБА:

- розробка загальної стратегії розвитку бібліотек України на період до 2010 року з урахуванням соціально-політичної та економічної ситуації;
- розробка програми партнерства і співробітництва бібліотек та органів влади;
- розбудова регіональних осередків та відділень УБА з урахуванням формальних вимог і забезпечення змістовної діяльності у відповідності до пріоритетів розвитку регіонів;
- розробка, обґрунтування та впровадження концепції безперервної освіти фахівців бібліотечно-інформаційної сфери;
- підтримка роботи Центру безперервної інформаційно-бібліотечної освіти шляхом створення сприятливого середовища для розвитку освітніх програм;
- заснування секції молодих бібліотекарів і всебічне сприяння та підтримка ініціативної та перспективної молоді, що працює у бібліотеках і пов'язує з бібліотекою свої життєві плани;
- розробка програми підтримки сільських бібліотекарів і діяльності сільських бібліотек, спрямованої на обслуговування сільських мешканців;
- розповсюдження матеріалів про діяльність УБА та професійної літератури через веб-сайт УБА та його постійне оновлення;
- заснування електронного видання "Бібліотекар України".

Просимо Вас свої зауваження, пропозиції та доповнення надсилати на адресу науково-методичного відділу ОУНБ або електронною поштою e-mail: admin@library.te.ua до 1.10.2005 року.

Європейські стратегії розвитку культури: бібліотеки Німеччини

Професія бібліотекаря, як і багато інших творчих спеціальностей, користується повагою і пошаною в усьому цивілізованому світі й потребує постійного оновлення знань і навичок. Публічна бібліотека не може залишатись осторонь науково-технічного прогресу та бурхливих змін, що відбуваються в суспільному житті, адже вона повинна виконувати функції центру інформації з усіх питань, що турбують місцеву громаду.

Україна належить до молодих демократичних держав, що будують нову економіку і часто використовують для подальшого розвитку передовий досвід розвинутих країн у різних галузях та напрямках суспільної діяльності, в тому числі й у бібліотечній справі.

У межах проекту Української бібліотечної асоціації, Центру безперервної бібліотечної освіти „Професіоналізм та партнерство – 2005” та для підвищення кваліфікації мені нещодавно довелося брати участь у науково-освітній професійній програмі „Європейські стратегії розвитку культури та освіти і роль бібліотек у їх реалізації”. Проект створено за організаційної та фінансової участі Німецького культурного центру Гете-Інститут у Києві та Німецького бібліотечного інформаційного інституту. Програма сформована із урахуванням пріоритетних напрямів розвитку бібліотек та їхньої ролі у створенні інформаційного, освітнього середовища для громади.

Сімнадцять бібліотекарів з України мали можливість познайомитись із досвідом та умовами роботи бібліотек різних типів у таких містах Німеччини, як Берлін, Дрезден, Бауцен, Лейпциг.

Більшість книгозбірень, які ми відвідали, розташовані у спеціально обладнаних приміщеннях, де створено належні умови для зберігання документів та зроблено все можливе для якісного інформаційного обслуговування користувачів.

Університетська бібліотека „Фольксваген-Хаус”(Берлін) була першою серед тих закладів, з якими ми познайомились. Вона займає нове світле та просторе п'ятиповерхове приміщення, що тривалий час через фінансові труднощі було довгобудом. Цікавим фактом є те, що на спорудження бібліотеки двадцять п'ять мільйонів євро виділила держава, стільки ж виділив і університет. Для закінчення будівництва не вистачало п'яти мільйонів, і саме таку суму виділив концерн „Фольксваген”, після чого бібліотека у своїй назві стала носити наймення промислового гіганта, який розпочав фінансово її підтримувати .

Площа бібліотеки становить 30 тис. м. кв., фонд нараховує 3 млн. примірників документів, 400 тис. з яких розташовані у відкритому доступі. У книгозбірні обладнано 715 місць для читачів, 300 з яких підключено до мережі Інтернет та ще додатково забезпечена можливість підключення 300 ноутбуків. Слід зазначити, що місця для читачів розташовані невеликими групами (10-20) та чергуються зі стелажми з книгами, на всіх поверхах бібліотеки є представники керівництва. Штат працівників нараховує 160 чоловік. Плата за користування становить 20 євро за один рік користування.

Бібліотека не є типовою для всіх університетів, оскільки під її дахом фактично розташовані дві книгозбірні: бібліотека мистецтв та бібліотека технічного університету. До послуг користувачів – два зали для прослуховування звукових записів та перегляду зображень на різних електронних носіях. Послуги із копіювання матеріалів тут надає інше підприємство, що спеціалізується у даному напрямі. У сховищі користувачі мають можливість зняти копії із раритетних видань, використовуючи спеціальний ксерокс, що дозволяє виготовити якісні копії, не притискаючи книгу до апарата.

Вразила нас і сума коштів, що виділяється на комплектування, а це 2 млн. євро на рік, причому 25% із них витрачається на придбання документів на електронних носіях та забезпечення доступу до електронних баз даних.

На високому технологічному рівні спроектовано систему автоматичної доставки замовлень. Тут працює чотири ліфти, які розташовані у різних частинах приміщення та з'єднані між собою транспортером по периметру першого поверху. Контейнери для

транспортування книг можуть бути доставлені із будь-якого поверху чи його частини в іншу частину приміщення.

Щодня бібліотека видає користувачам 2,5 тис. документів. Замовлення на видання із закритого сховища виконуються протягом години. Можна взяти книгу з відкритого доступу бібліотеки або повернути її туди, скориставшись не лише послугами бібліотекаря, але і зробити це за допомогою спеціальної машини, що автоматично зчитує штрих-код із читацького квитка та фіксовану інформацію із спеціального чіпа з інформацією, що вставляється при технічній обробці документа.

Машини для запису книг користувачам є новими для бібліотек Німеччини, однак мені довелося бачити їх у роботі ще у 2000 році в бібліотеках США під час участі у міжнародному проекті для представників України „Бібліотечна справа та відкритий доступ до інформації у Сполучених Штатах Америки”.

Делегація також мала змогу познайомитись із діяльністю Університетської бібліотеки міста Лейпцига „Бібліотека Альбертівна” та Саксонської державної земельної та університетської бібліотеки міста Дрездена. Робота всіх університетських бібліотек має багато спільного. Узагальнюючи все побачене там і почуте, згадується влучний вислів: „Що таке університет? Це бібліотека та прилеглі до неї приміщення”. Саме такими словами можна охарактеризувати сприятливе ставлення галузевого міністерства та керівництва університетів до проблем задоволення інформаційних потреб студентів, науковців, викладачів, а в окремих випадках (Земельно-університетська бібліотека м. Дрездена) – і мешканців регіону.

Аналізуючи побачене, можна зробити висновок, що університетські бібліотеки Німеччини сьогодні – це насамперед ефективне та продуктивне використання потужних фінансових ресурсів; типові відремонтовані приміщення; фундаментальні колекції документів на традиційних та електронних носіях; максимальний комфорт для роботи як для працівників, так і для користувачів; автоматизація технологічних процесів обробки документів та обслуговування відвідувачів; надання можливості доступу до повнотекстових електронних баз даних з прикладних наук та мережі Інтернет; можливість копіювання документів та трансформування їх в електронний вигляд; стабільність та високий професійний рівень кадрового потенціалу; зручний для користувачів режим роботи; збереження та примноження кращих бібліотечних традицій.

Окрім університетських, ми мали можливість познайомитись із публічними бібліотеками. Це Берлінська державна бібліотека, міські бібліотеки Лейпцига, Бауцена та Дрездена, а також міська бібліотека для молоді, пересувна бібліотека, бібліотека „Проліс” міста Дрездена. Фотографії із зображенням інтер’єрів цих бібліотек розміщено на сайті Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки (ОУНБ), за адресою www.library.te.ua, у розділі „Фотогалерея”.

На відміну від українських, німецькі публічні бібліотеки (бібліотека „Проліс” та бібліотека для юнацтва) обладнані з великим естетичним смаком, адже тут на конкурсній основі цією роботою займалися підприємства, що спеціалізуються на проектуванні та оформленні інтер’єрів бібліотек. Для мене особливо цікаво було познайомитись із таким досвідом, оскільки незабаром буде введено в експлуатацію нове приміщення ОУНБ, і про такий підхід до вирішення практичних питань залишається тільки мріяти.

Загалом на території Федеральної землі Саксонія, де ми перебували, працює 220 публічних бібліотек. У провінційному містечку Бауцен, де проживає 40 тисяч мешканців, бібліотечними проблемами опікується спеціальний відділ публічних бібліотек, що працює як підрозділ мерії і створений ще у 1914 році.

Публічні бібліотеки, як правило, набагато менші від університетських. Фонд Державної бібліотеки міста Бауцена нараховує 250 тисяч примірників документів, штат - 14 чоловік. Протягом року бібліотека обслуговує 9 тисяч користувачів, 30% із яких – молодь. Нас здивував той факт, що господарськими проблемами тут займається помічник мера, а прибиранням приміщень - стороннє підприємство.

Делегація була приємно вражена рівнем збереження культурної спадщини у цій країні. Всі з великою цікавістю і захопленням розглядали подарований господарями кожному учаснику „Каталог друкованих видань 1501-1565 років із фондів Державної та інших бібліотек району Бауцена”, що надрукований у 1985 році та включає в себе 894 позиції.

Цікавим у цьому місті було знайомство з бібліотекою для дітей та юнацтва. У структуру бібліотеки входить економічний відділ, що займається проблемами фінансової підтримки діяльності установи; платний Інтернет-центр; кафе; невеличкий магазин; більярдна кімната. Модель фінансування цієї бібліотеки суттєво відрізняється від інших. Надходження розподіляється наступним чином: 19% - державні кошти; 11% - кошти землі Саксонія; 42% - надходження від платних послуг бібліотеки; 2% - проектна діяльність; 26% - кошти громадських організацій.

Належна увага при проектуванні та обладнанні бібліотек Німеччини приділяється проблемам обслуговування користувачів із обмеженими можливостями. У більшості оглянутих бібліотек ми зустрічали позначки: „Ліфт для інвалідів”, „Туалет для інвалідів”, „Комп’ютер для інвалідів”. Під час презентацій бібліотек ми також дізнались про роботу бібліотек із дітьми-інвалідами. Цікавим фактом у їх роботі є щорічне проведення Дня книги, під час якого діти, з дозволу та фінансової підтримки батьків, беруть участь у найрізноманітніших літературних заходах та ночують у приміщенні бібліотеки.

Підсумовуючи вищесказане, хочу зазначити, що участь у науково-освітній програмі на базі бібліотек однієї з найбільш розвинутих країн Європи, дала змогу нам реально оцінити стан обслуговування користувачів та організацію бібліотечного будівництва в Україні, намітити практичні кроки на шляху подальшого розвитку, створенні єдиного інформаційного простору, що в кінцевому результаті сприятиме прискоренню входження нашої країни до Європейського Союзу .

Василь Вітенко,

директор Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки

Роль бібліотек у забезпеченні інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України

(Візит українських бібліотекарів у штаб-квартиру НАТО)

Після здобуття незалежності перед Україною постало завдання повномасштабної інтеграції до світового політичного, економічного та гуманітарного простору. Україна задекларувала, як стратегічну, мету – набуття членства в Європейському Союзі. При цьому визначальну роль відіграє намір України приєднатися до спільного ціннісного простору та побудувати ефективно діючу та соціально орієнтовану ринкову економіку.

Участь у діяльності міжнародних організацій або співпраця з ними є невід’ємною складовою такої інтеграції.

Україна є важливим чинником безпеки на європейському континенті, зокрема є членом однієї з провідних євроатлантичних структур – Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Вона проголосила своїм стратегічним пріоритетом набуття членства в НАТО, очікуючи від цього зміцнення своєї безпеки та розуміючи необхідність зробити внесок у зміцнення безпеки всього Альянсу.

Законодавчо закріпив цей стратегічний курс Закон України “Про основи національної безпеки України”.

Після завершення “холодної війни” НАТО постало перед необхідністю переглянути свою роль, у цілому відбулася еволюція Північноатлантичного альянсу в напрямку структури, спрямованої на підтримання глобальної безпеки у світі.

Розвиток стосунків НАТО з Україною визначається її значенням для Альянсу як важливого чинника безпеки в Європі та прагненням України інтегруватися до євроатлантичних структур. Цей розвиток вимагав створення механізму доступу до документації НАТО, у зв’язку з чим у 1997 році в Україні було відкрито Центр інформації та документації НАТО.

Для забезпечення публічного характеру вироблення та реалізації політики у сфері євроатлантичної інтеграції та забезпечення її громадської підтримки 13 грудня 2003 року Президентом України було підписано Указ “Про державні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004-2007 роки”. Цим Указом було, зокрема, затверджено Державну програму інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2004-2007 роки.

Для виконання завдань, поставлених цією програмою, за сприяння Центру інформації та документації НАТО у 2004 році в обласних наукових бібліотеках України було створено інформаційні стенди “Україна-НАТО”.

Оформлено такий стенд і у Тернопільській ОУНБ. На ньому представлено різноманітні видання, зокрема довідники, карти, бюлетені тощо. На особливу увагу заслуговують власні видання НАТО, зокрема “Новини НАТО” – щоквартальник Відділу громадської дипломатії НАТО, а також “НАТО - Брифінг” – бюлетень, що

узагальнює результати міжнародних переговорів, конференцій у рамках НАТО.

З нагоди відкриття інформаційних стендів у жовтні 2004 року в Києві відбувся круглий стіл за участю директора Центру інформації та документації НАТО в Україні Мішеля Дюре та представника Бібліотеки НАТО в Брюсселі Жана-Артура Крефа.

У травні цього року представники 13 бібліотек України, де функціонують інформаційні стенди “Україна – НАТО” (у тому числі й Тернопільської ОУНБ), були запрошені з ознайомчим візитом до штаб-квартири НАТО та Штабу Верховного головнокомандувача ОЗС НАТО у Брюсселі.

Під час візиту відбулися зустрічі українських бібліотекарів із представниками Управління громадської дипломатії НАТО, зокрема з паном Петром Лунаком - Головним координатором програми; паном Полом Марседеном - Архіваріусом НАТО; паном Жаном Артуром Крефом - Бібліотекарем Управління громадської дипломатії; з пані Кетрін Герц - Головою Канцелярії Виконавчого департаменту; з пані Кріс Шоєрвегз - Координатором Управління електронної документації та громадської дипломатії, військовими.

Учасники візиту взяли участь у брифінгах та обговореннях питань:

- “Стан та перспективи співробітництва Україна – НАТО”;
- “Нова політика безпеки в країнах НАТО, в Україні та країнах-партнерах”;
- “Процес трансформації НАТО та можливості для України”;
- “Публікації та документи НАТО для українців”;
- “Навчальні видання НАТО, Web-site НАТО”;
- “Видавничі стратегії та діяльність НАТО”;
- “Майбутнє цифрових комунікацій”.

Було обговорено роботу інформаційних стендів НАТО, створених у регіональних бібліотеках України, перспективи їх розвитку та завдання, що стоять перед ними.

Українські бібліотекарі ознайомилися з роботою Бібліотеки НАТО, Офісу громадської інформації НАТО та Королівської бібліотеки Бельгії.

Підсумовуючи результати зустрічей та дискусій, що відбулися у ході візиту, можна зробити висновок: бібліотеки повинні відігравати визначальну роль у забезпеченні інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України, процесу трансформації НАТО, нової політики безпеки в країнах НАТО та можливостей для України.

Це підтверджує і оголошення Міжнародним фондом “Відродження” конкурсу для неприбуткових організацій і бібліотек “Підвищення обізнаності громадськості з питань

європейської інтеграції”, метою якого є створення та забезпечення функціонування інформаційних центрів з питань європейської інтеграції на базі обласних універсальних наукових бібліотек України.

Тетяна Колевінська, завідувачка відділу читального залу Тернопільської ОУНБ

Шановні колеги!

Надсилаємо Вам лист Міністерства культури і туризму України “Про Полтавську обласну бібліотеку для дітей ім. Панаса Мирного”. Просимо терміново обговорити його в колективі та надіслати в науково-методичний відділ обласної універсальної наукової бібліотеки інформацію щодо вирішення у Вас питання оренди та власності приміщення центральної бібліотеки та бібліотеки для дітей.

Про Полтавську обласну бібліотеку для дітей
імені Панаса Мирного

Міністерство культури і туризму України вкрай стурбоване ситуацією, яка складалася навколо Полтавської обласної бібліотеки для дітей імені Панаса Мирного. Тисячі дітей міста Полтави можуть втратити свою улюблену скарбницю дитячої книги.

01.04.2003 року об'єднання “Облміжколгоспбуд” розірвало з бібліотекою договір про оренду приміщення бібліотеки. З тих пір її колектив знаходиться у стані невизначеності і моральної пригніченості. На сьогодні це єдиний випадок в Україні, коли приміщення державної обласної дитячої установи приватизовано приватними підприємцями.

У 1973 році бібліотеці було надане приміщення першого поверху новозбудованого відомчого житлового будинку “Облміжколгоспбуду” по вул. Гагаріна, 5 на правах оренди відповідно до рішення виконкому Полтавської міської Ради депутатів трудящих від 08.02.1973 року № 6.

Протягом 2002-2004 років дане приміщення декілька разів перепродавалося, спочатку – ВАТ з газопостачання та газифікації “Полтавагаз”, потім – ТОВ “Темп-1”, згодом – трьом приватним особам.

Прохання громадськості до керівництва ВАТ “Полтавагаз” не допустити відчуження приміщення бібліотеки або дозволити викупити у обласну комунальну власність з подальшою експлуатацією в якості бібліотеки було проігноровано.

У даний час питання правомірності купівлі-продажу приміщення бібліотеки розглядається Господарським судом Полтавської області.

Водночас, незважаючи на вимоги судових органів звільнити приміщення, сьогодні бібліотека продовжує працювати. Вона щоденно обслуговує 250 читачів-дітей.

Мінкультури і туризму в межах своїх компетенції тримає на постійному контролі питання функціонування обласної бібліотеки для дітей імені Панаса Мирного. З цією метою було надіслано чотири звернення до голови обласної державної адміністрації з проханням віднайти можливість зберегти бібліотеку по вул. Гагаріна,5 (листи: №№12-4657\17 від 02.07.2004 р., 12-6326\17 від 06.09.2004 р., 12-209\17 від 17.01.2005 р., 12-2608\17 від 14.04.2005 р.). Проте Полтавська обласна державна адміністрація не подала конкретних пропозицій щодо розв'язання цієї проблеми.

Мінкультури і туризму України наполягає на тому, щоб обласна державна адміністрація невідкладно вирішила питання розміщення бібліотеки.

12 травня 2005 року ОУНБ взяла участь у розширеному засіданні Тернопільського обласного методичного об'єднання вузівських бібліотек, яке проводилось у рамках підсумкової міжнародної конференції “Реалізація проекту TEMPUS CD_JEP – 22191 – 2001”. Удосконалення програм підготовки бакалаврів з економіки та менеджменту – ще один крок до входження України в Європейський освітній простір.

У засіданні брали участь представники наукових бібліотек західного регіону України, представники дослідницької бібліотеки Вищої Школи Бізнесу, м. Орхус (Данія), засоби масової інформації.

Відповідно до програми засідання, з презентацією “Комп’ютерні технології у роботі Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки: стан та перспективи розвитку” виступила завідувачка науково-методичного відділу ОУНБ Ліскова О.Г.

З 24 по 27 травня 2005 року бібліотеки Тернопільщини приймали в себе бібліотечних працівників Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Харківської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської областей, м. Києва та Автономної Республіки Крим, які взяли участь у навчальній поїздки “Схід – Захід” на тему “Проект LEAP: підвищення ролі бібліотек у житті місцевої громади”. Організатором виступило Посольство США в Україні спільно з Центром безперервної інформаційно-бібліотечної освіти Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв та Українською бібліотечною асоціацією.

Під час перебування у Тернопільській області учасники семінару відвідали Тернопільську обласну універсальну наукову бібліотеку, обласну бібліотеку для молоді та книгозбірні Гусятинського, Бережанського, Чортківського, Терехівського, Заліщицького районів, де відкрито Інтернет-центри.

Програмою семінару-навчальної поїздки було передбачено: зустрічі з представниками місцевої влади, громадськості; презентації Інтернет-центрів; надання консультацій щодо звітності за грантами проекту LEAP; звітність учасників проекту LEAP; обмін досвідом представників Посольства США в Україні, Національної парламентської бібліотеки.

За програмою семінару була проведена акція “Українська книга – бібліотекам”, згідно з умовами якої, гості подарували бібліотекам книги місцевих авторів та видавництв.

Відповідно до плану роботи Управління культури облдержадміністрації та згідно з наказом за № 74 від 9.06.05 року 14 червня на базі Терехівської ЦБ було проведено обласну школу методиста на тему “Роль методиста у формуванні іміджу сучасної бібліотеки”.

У роботі школи взяли участь: директор ОУНБ Вітенко В.І., завідувачка науково-методичного відділу Ліскова О.Г., головний методист науково-методичного відділу Єрошенкова С.Т., провідний методист науково-методичного відділу Мацюк Н.І.

Учасники обласної школи методиста мали змогу прослухати: презентацію “Використання фандрейзингу в публічних бібліотеках Тернопільщини”; консультації: “Бібліотеки в сучасному світі: нові вимоги і тенденції”, “Рівень професіоналізму бібліотекаря та імідж бібліотеки”, “Організація діяльності публічних бібліотек села на допомогу розвитку краєзнавства”.

На завершення роботи школи кожен із присутніх мав змогу висловити свою думку, взявши участь у круглому столі “Методична діяльність бібліотеки: тенденції, сучасність, нові підходи”.

Чортків

У 2004 році в Чортківській центральній бібліотеці створено “Публічний центр регіональної інформації” (ПЦРІ) під назвою “Інформація. Бібліотека. Користувач. Мовою документів”. Переваги, що з’явилися в бібліотеці зі створенням ПЦРІ, досить швидко стали відчутними для різних категорій користувачів. Відвідувачі можуть тут швидко отримати корисну інформацію з питань політики, освіти, культури, побуту, захисту прав громадян, пошуку роботи, охорони праці тощо.

Інформаційні зони регіонального центру такі: “Структура місцевої влади”, “Законодавчі та нормативні документи”, “Пенсійне забезпечення та соціальний захист малозабезпечених”, “Дані про соціально-культурні та освітні програми”, “Благодійні фонди”, Податкова система України”, “Бізнес-орієнтир”, “Захист прав дітей” та інші.

Козова

Книгозбірні Козівської ЦБС постійно організовують зустрічі-діалоги з працівниками районної служби соціального забезпечення, під час яких селяни мають можливість отримати відповіді на запитання, що їх цікавлять.

На базі Козівківської бібліотеки-філії спільно із сільським клубом діє літературний театр. Остання творча робота самодіяльних артистів – вистава “Шлюб за оголошенням”. Колектив неодноразово брав участь у районному огляді-конкурсі драматичного жанру, де ставав переможцем.

Зборів

При бібліотеці-філії села Загір’я не один рік діє клуб за інтересами “Українська світлиця”, головним завданням якого є вивчення історії рідного краю, села, родоводу, творчості письменників та поетів, інших видатних людей, уродженців Зборівщини.

Цікавою була презентація збірки поезій “Останній міф” молоді поетеси, односельчанки Люби Малецької.

Підволочиськ

Уже багато років при Підволочиській центральній бібліотеці працює літературно-музична вітальня “Елегія”.

Цікавими та неординарними були масові заходи, які проводились тут у минулому році: “І барва, і слово – то голос душі” (до 70-річчя від дня народження Володимира Вихруща.), “Мелодія слова і мова струни” (музично-поетична акварель), “Весни розстріляної князь” (до 95-річчя від дня народження Богдана – Ігоря Антонича).

Бучач

У кінці серпня минулого року шанувальники літературного слова мали можливість поспілкуватися з нашим шанованим земляком, поетом та письменником, членом Національної спілки письменників України Б.Чепурком. Зустріч з нагоди 55-річчя письменника та презентації його збірки “Викрадення Європи” відбулася в читальному залі Бучацької центральної бібліотеки. З нагоди святкової імпрези працівниками бібліотеки було підготовлено буклет “Сонячна дорога Б.Чепурка”. На зустрічі був присутній директор видавництва “Каменярь” (м. Львів) Д.І. Сапіга, який висловив надію на плідну співпрацю видавництва з бібліотекою.

Гусятин

Книгозбірні Гусятинщини багато в чому сприяють творчому розвитку , розширенню кола користувачів, організації їх змістовного дозвілля завдяки роботі клубів за інтересами, літературних об'єднань.

Цікавою є робота літературно-мистецької вітальні “Орфей” та клубу творчої молоді “Поклик серця”, які діють при Копичинецькій міській бібліотеці для дорослих.

У літературно-музичній вітальні для молоді проведено цикл літературно-мистецьких уроків “Світ у моєму серці”, працює молодіжний лекторій “Прийдіть, поговоримо”.

Цікава робота проводиться й клубом творчої молоді, зокрема, зустрічі із відомими людьми. Такою була зустріч із відомою поетесою Ольгою Ткаченко-Попович (Ольгою Базалією), яка проживає у США. “Сонячна княгиня в українській вишиванці” – таку назву мав вечір-зустріч, на якому також відбулася презентація книги поезій “Княже намисто”.

Упорядник:	Ліскова О.Г., завідувач НМВ
Редактор:	Раскіна О.М.
Комп'ютерний набір і верстка:	Єрошенкова С.Т., головний методист НМВ
Відповідальний за випуск:	Вітенко В.І., директор ОУНБ